یک عکس، یک خاطره

نخستین جلسه «جامعه ملل» - ژنو ۱۹۲۰

صدویک سال پیش در چنین روزی، برابر بیست و پنجم ژانویه ۱۹۱۹ میلادی، نمایندگان کشورهای حاضر در کنفرانس صلح پاریس به طرح تشکیل «جامعه ملل» رأی مثبت دادند. این نهاد بین‌المللی که پس از پایان جنگ جهانی اول و برای جلوگیری از وقوع جنگ دیگری ایجاد شده بود، پانزدهم نوامبر سال بعد با شرکت نمایندگان ۴۱ کشور جهان - بدون حضور نمایندگان آمریکا و روسیه - نخستین جلسه خود را در شهر ژنو تشکیل داد.

دژاوو

شاهزاده تبهکاران

[شهروند] در فرهنگ لغت از «گنگستر» به عنوان فردی بزهکار یاد شده است که عضو یک گروه یا همان «گنگ» جنایتکار است و ذیل آن به شکل سازمان‌یافته اقدام به قانون‌شکنی می‌کند. این واژه ابتدا در ایالات متحده باب شد و معمولا برای توصیف تبهکاران آمریکایی به کار می‌رفت، هر چند امروزه معنای جهانشمول‌تری یافته است. در تاریخ از دوران رکود اقتصادی دهه ۲۰ و سال‌های منع مصرف الکل (از ۱۹۲۰ تا ۱۹۳۳) به عنوان ماه عسل گنگستریسم در آمریکا یاد شده است. از چهره‌های سرشناس یا به اصطلاح ستاره‌های دنیای بزهکاری و خلاف در این دوران می‌توان به بانی پارکر و کلاید بارو تشکیل دهنده گروه تبهکاری «بانی و کلاید» با تخصص سرقت از بانک‌ها، پمپ‌های بنزین، رستوران‌ها و غیره، «جان دیلینجر» سارق شهیر آمریکایی با رکورد دستبرد به ۲۴ بانک، «فرانک کاستلو» از پدرخوانده‌های قدرتمند مافیا در خاک آمریکا معروف به نخست‌وزیر مافیا، «جان گوتی» اداره‌کننده یکی از ۵ خانواده مافیایی نیویورک و... اشاره کرد. اما به راستی اگر قرار باشد از بین همه این افراد که اکثر قریب به اتفاق‌شان سر سالم به گور نبرده و عاقبت به خیر نشدند کسی را به عنوان فرد شماره یک و شاهزاده تبهکاران معرفی کنیم، آن کسی نخواهد بود جز آلفونسه گابریل کاپون، معروف به آل کاپون که امروز سالروز درگذشت اوست.

دفن رویاهای گابریل کاپونی در نیویورک

اغراق نیست اگر آل کاپون را سمبل قانون‌شکنی در دهه‌های ۲۰ و ۳۰ تاریخ ایالات متحده به شمار آوریم. پدر او گابریل کاپونی آرایشگری اهل شهر ناپل ایتالیا بود که در ۱۸۹۴ میلادی به امید داشتن یک زندگی رویایی راهی آمریکا شد و هنگامی که آلفونسه ۵ سال بعد یعنی ژانویه ۱۸۹۹ در بروکلین (معروف‌ترین بخش شهر نیویورک) به دنیا آمد، حتی گوشه‌ای کوچک از رویاهای خانواده کاپونی نیز محقق نشده بود. فقر خانواده خیلی زود آلفونسه را که از همان دوران نوجوانی خیابان‌ها و کوچه پس کوچه‌های محله‌های بدنام بروکلین را بهتر از مسیر مدرسه می‌شناخت با گروه‌های خلافکار پیوند داد. او که حالا همه «آل» خطابش می‌کردند طی دو دهه کلکسیونی از بزه‌های مختلف را به کارنامه‌اش افزود و با اینکه ذیل یک گروه تبهکار ایتالیایی در بروکلین به فعالیت می‌پرداخت اما کسی به چشم پادو یا یک گنگستر معمولی به او نگاه نمی‌کرد. کاپون جوان هنوز وارد سی سالگی نشده بود که نیویورک را پشت سر گذاشته و برای درنوردیدن عرصه‌های جدیدتر راهی شیکاگو شد. کوچی که از آن با عنوان یکی از نقاط عطف تاریخ تبهکاری ایالات متحده یاد شده است. شروع به کار آل کاپون در شیکاگو مصادف بود با وضع قانون منع مصرف الکل در ایالات متحده آمریکا و این فرصت بزرگی بود که فردی چون او آن را به راحتی از دست نمی‌داد.

سقوط امپراتوری کاپون با حربه مالیات

تولید زیرزمینی و غیرقانونی مشروبات الکلی به علاوه قاچاق این محصول از کانادا کاپون را به فرد نخست دنیای خلافکاران شیکاگو تبدیل کرد. ترک‌تازی کاپون تا بدان جا رسید که با تطمیع و تهدید رأی دهندگان توانست فرد مورد نظر خود را به ساختمان شهرداری شهر بفرستد. تطمیع نیروهای پلیس و وحشت گروه‌های رقیب از او، هاله‌ای از امنیت برای کاپون به ارمغان آورده بود که به هیچ عنوان خدشه برنمی‌داشت. همچنین خدمات به‌ظاهر انسان‌دوستانه‌اش که در قالب اطعام فقرا و کمک به افراد ضعیف جامعه نمود می‌یافت چهره اجتماعی مقبولی از او به اذهان متبادر می‌کرد که حمله به آن کار هر کسی نبود. دولت آمریکا از مدت‌ها قبل به دنبال کاپون بود و از آنجا که او در انجام خلاف‌هایش هیچ مدرکی از خود به جای نمی‌گذاشت از تنها حربه موجود یعنی فرار مالیاتی برای به تله انداختنش استفاده کرد. چنین شد که دادگاه به جرم نپرداختن مالیات مربوط به کازینوهای فعال در شیکاگو، کاپون را به ۱۱ سال حبس محکوم کرد. در غیاب کاپون گنگ او از هم پاشید و خودش نیز پس از گذراندن دوران حبس به دلیل عوارض ناشی از بیماری سیفلیس به مردی از پا افتاده و معمولی تبدیل شد که بیشتر تأثربرانگیز می‌نمود تا ترسناک. آل کاپون عاقبت ۷۳ سال پیش در چنین روزی، برابر ۲۵ ژانویه ۱۹۴۷ میلادی در چهل و هفت سالگی درگذشت.

منبع: «آل کاپون: دشمن شماره یک مردم» نشر جود

آل کاپون (وسط) و وکلایش در دادگاه فدرال - ۱۹۳۱

تاریخ‌نگار

صدوسی‌وهشت سال پیش در چنین روزی، برابر بیست‌وپنجم ژانویه ۱۸۸۲ میلادی، **ویرجینیا وولف**، نویسنده شهیر انگلیسی و خالق آثاری چون «خانم دالووی»، «به سوی فانوس دریایی» و «اتاقی از آن خود» در لندن به دنیا آمد. ویرجینیا وولف در دهه‌های ۲۰ و ۳۰ میلادی از چهره‌های سرشناس محافل ادبی لندن بود. جمله‌ای معروف از او در کتاب «اتاقی از آن خود» وجود دارد به این شرح که «زن اگر می‌خواهد داستان نویسی کند، باید حتماً پول و اتاقی از آن خود داشته باشد.» اهل فن این جمله را حدیث نفس این نویسنده بزرگ قلمداد کرده‌اند.

برگزاری نخستین دوره بازی‌های **المپیک زمستانی** در فرانسه (۱۹۲۴ میلادی)

نودوچهار سال پیش در چنین روزی، برابر بیست‌وپنجم ژانویه ۱۹۲۶ میلادی، **یوسف شاهین** کارگردان معروف سینمای مصر به دنیا آمد. شاهین در فیلم‌هایش اغلب به مشکلات مردم مصر و بحران‌های اجتماعی می‌پرداخت و به همین دلیل در کشورش شخصیتی محبوب به شمار می‌آمد. او نخستین فیلم خود را با نام «بابا امین» در سال ۱۹۵۰ مقابل دوربین برد و در ۱۹۹۷ میلادی جایزه یک عمر دستاورد هنری را از جشنواره فیلم کن دریافت کرد. یوسف شاهین بیست‌وهفتم جولای ۲۰۰۸ میلادی در هشتاد و دو سالگی درگذشت.

معما

خیانت به رأی ملت

۱۲ بهمن ۱۳۵۷ خورشیدی، یعنی درست در روز ورود بنیان‌گذار جمهوری اسلامی ایران به وطن آن هم پس از ۱۴ سال تبعید ظالمانه، یکی از نخستین تأکیدات ایشان برپایی هرچه سریع‌تر یک دولت انقلابی بود که دو روز بعد با تشکیل دولت موقت به ریاست مهندس مهدی بازرگان به منصه ظهور رسید. این دولت که با عنوان «دولت موقت انقلاب اسلامی ایران» کار خود را به طور رسمی از ۱۵ بهمن ۱۳۵۷ آغاز کرد، طی عمر خویش که ۹ ماه - ۲۷۵ روز - به طول انجامید، با کشمکش‌های بسیاری در عرصه سیاست داخلی و خارجی مواجه شد که مهم‌ترین آن واقعه تسخیر سفارت آمریکا در تهران توسط دانشجویان پیرو خط امام (ره) بود. چالشی چنان بزرگ که ۲۴ ساعت بعد، استعفای دولت و پذیرش آن از سوی بنیان‌گذار انقلاب اسلامی را در پی داشت و باعث شد برای یک دوره کوتاه زمام امور کشور به «هیأت دولت موقت شورای انقلاب» تحت زعامت شهید بهشتی سپرده شود. استعفای دولت موقت، ضرورت برگزاری انتخابات ریاست‌جمهوری برای تشکیل نخستین دولت رسمی و قانونی برآمده از رأی ملت را بیش از پیش متذکر شد، خصوصا که شخص امام خمینی (ره) نیز روی انجام آن تأکید و توجهی ویژه داشتند. چنین شد که پس از پشت‌سرگذاشتن مقدمات لازم، ۴۰ سال پیش در چنین روزی، برابر پنجم بهمن ۱۳۵۸ خورشیدی، نخستین انتخابات ریاست‌جمهوری تاریخ ایران برگزار شد و درنهایت ابوالحسن بنی‌صدر با کسب ۱۰ میلیون و ۷۵۳ هزار رأی (۷۶ درصد کل آرا) به‌عنوان نخستین رئیس‌جمهوری تاریخ ایران انتخاب شد. در این انتخابات بیش از ۹۶ نامزد که در میان‌شان چهره‌های سرشناسی چون صادق خلخالی، حسن حبیبی، صادق قطب‌زاده، حسن آیت، کاظم سامی، داریوش فروهر، احمد مدنی و... قابل مشاهده بودند، خود را در معرض رأی ملت قرار دادند. ابوالحسن بنی‌صدر که با تظاهر به وفاداری و پیروی از آرمان‌های انقلاب و اندیشه‌های بنیان‌گذار انقلاب اسلامی توانسته بود اعتماد مردم را به خود جلب کند، پس از تکیه‌زدن به صندلی ریاست‌جمهوری ۱۸۰ درجه تغییر روش داد. او با شیوه خاص ریاستش که بنیان آن بر خودمحوری و لجبازی با نیروهای انقلابی قرار داشت، کشور را که به تازگی درگیر جنگی خانمان‌سوز با همسایه غربی‌اش شده بود، وارد انبوهی از حاشیه‌های بی‌مورد و مضر به حال وحدت همه آحاد ملت کرد. رویه‌ای ضدملی و خیانت‌بار که نتیجه غایی آن برکناری با رأی مثبت اکثریت نمایندگان مجلس شورای اسلامی به طرح بی‌کفایتی سیاسی رئیس جمهوری در ۳۱ خرداد ۱۳۶۰ خورشیدی بود.

مراسم تحلیف نخستین رئیس جمهوری اسلامی ایران - ۳۱ تیر ۱۳۵۹

جدول

شماره ۱۸۹۵

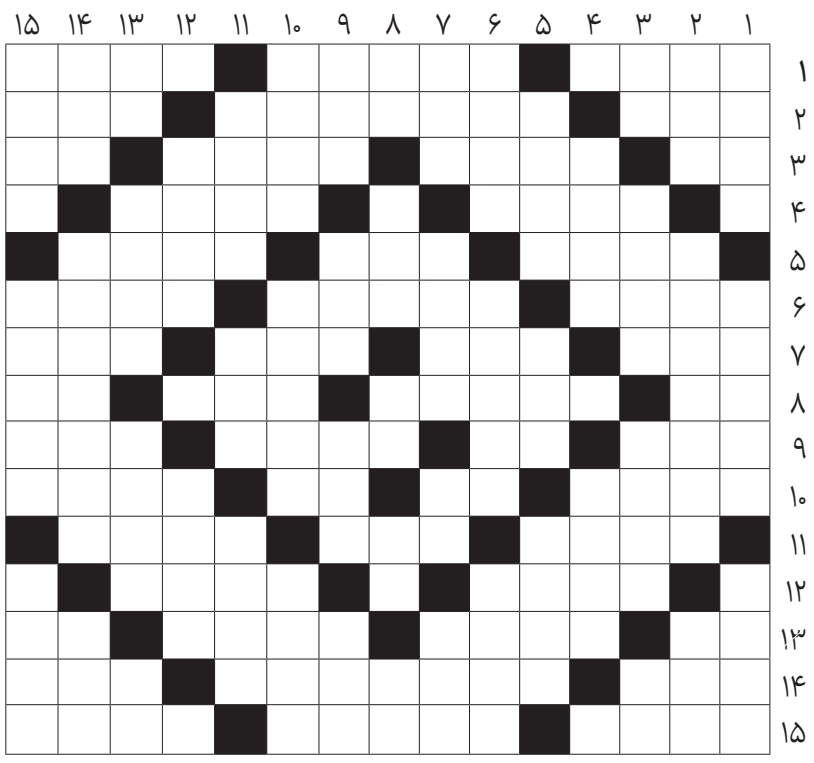

افقی ۱- لقب سلطان محمد خوارزمشاه- واژه پیام‌رسان در تلفن همراه و رایانه- فاخته ۲- شهر باران- ترکیب یک ساکاریت با یکی از اکسیدهای فلزی- بار و اسباب سفر ۳- تکرارش صدای الاغ است- جوان- مرکب‌دان- سرای مهر ۴- از لوازم‌التحریر- دوچرخه‌سوار می‌زند ۵- سفره- بدان و آگاه باش- نژاد ۶- از آهنگ‌های موسیقی ایرانی- هدایت پیام عصبی از جسم سلولی به انتهای نرون- خبرگزاری ایتالیا ۷- دوتانیست- از نمازهای واجب- نیم- پایتخت یونان ۸- از بت‌های جاهلیت- عامل بیماری فلج اطفال- نوعی آچار- شمردن ۹- کرکس- نت میانی- رود شمال شرقی ایران- قسمت خارجی ساختمان ۱۰- پرده در- رطوبت- حرف انتخاب- پیشوای مذهبی ۱۱- آحاد- از گناهان کبیره- یکی از نام‌ها و صفات باری‌تعالی ۱۲- پول چین- جای دوشاخه ۱۳- از گروه‌های خونی- صدای خنده- جوی پرآب و بسیار بخشنده- صفت عدد ۱۴- سرگرمی منجمان- از بخش‌های اوستا- فروبردن غذا از دهان به معده ۱۵- ادای عهد- قندی که در تمام سلول‌های گیاهان مخصوص‌اند یوه‌های یافت می‌شود- قتل سیاسی

عمودی ۱- مهم‌ترین عامل تصادفات مرگبار- نوعی گیاه گوشت‌خوار- سنگ گرانیت ۲- پراکندن- به معنای خسیس است- وصیت نشده ۳- هواپیمای فشفشه‌ای- کاپیتان افسانه‌ای آاس رم ایتالیا- رشته‌کوه آمریکای شمالی- ساز ضربی ۴- به خاطر- آهنگر شاهنامه ۵- روسا- ابزار ورزش زورخانه- زدنی نارفیق ۶- تونل زیردریایی بین فرانسه و انگلستان- مهددلیران- وال ۷- از تمدن‌های باستانی- صدمتر- نوعی رنگ‌مو- خردل بی‌سر ۸- رمق آخر- آخرین کلمه قرآن- پسوند شباهت- راه‌میان‌بر- از اقمار مشتری ۹- تخت پادشاهی- الفبای خوراکی- نوعی پرش عصبی- باغ حضرت زهرا(س) ۱۰- از توابع کرمان- مسیحی- ریشه‌مو ۱۱- پول بنگلادش- آسمان- ملخ ۱۲- ستاره- سفید ۱۳- شبکه‌وسایت- بصیر- ستون‌دین- خشکی ۱۴- سست‌وبطئی- کوشش کشورهای پیشرفته برای تسلط سیاسی، نظامی، اقتصادی و فرهنگی بر کشورهای ضعیف- ناحیه‌ای در شرق تهران ۱۵- مرتبه وبار- جسم وکالبد- چکامه‌سرا

حل جدول شماره ۱۸۹۴

	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱	خ	ر	ک	ر	ی	م	ر	ا	ن	ع	ل	ک	ر	د	ن
۲	م	ن	ت	ش	ا	■	ه	ن	د	و	ر	ا	س	■	ک
۳	ی	د	■	ک	ل	م	ب	■	م	ا	ز	و	■	ف	ت
۴	د	ه	ل	■	و	ا	ر	و	■	م	ه	■	ا	ر	ا
۵	ه	■	ی	خ	■	س	ی	س	ی	ل	■	ا	ژ	د	ر
۶	■	س	ب	ا	ب	ه	■	م	ز	ا	■	ه	د	ا	■
۷	د	ا	ل	ک	ی	■	ب	ه	■	ج	س	ن	ه	■	گ
۸	و	چ	■	س	م	ا	ک	■	ن	ی	ک	و	■	ل	ب
۹	ز	■	م	ت	ج	د	■	ا	س	■	ن	ت	ی	چ	ه
۱۰	■	د	م	ر	ل	■	ب	ژ	■	م	ه	ل	ک	ه	■
۱۱	ا	م	ر	ی	■	و	د	ی	ع	ه	■	پ	ا	■	ت
۱۲	ب	ا	ز	■	ن	ا	■	ر	م	ی	م	■	ن	ا	ب
۱۳	ل	ن	■	ا	ش	ک	ی	■	و	ب	ا	ل	■	و	ا
۱۴	ا	■	ت	ر	ا	ن	ز	ی	ت	■	ض	و	ر	و	ی
۱۵	غ	و	ر	ه	ن	ش	د	ه	م	و	ی	ز	ش	د	ن